

תוכנית עמנואל

ע"ש סא"ל עמנואל מורנו ז"ל

תואר שני בשנה אחת בלבד

לימודי המזרח התיכון ללא תזה

המדור לרועות הביטחון מרכזת התוכנית: מורן יצחק

03-5317005

moran.yitzhak@biu.ac.il

<https://mzb.biu.ac.il>

מטרת התוכנית

תוכנית עמנואל היא תוכנית הדגל של המחלקה למזרח תיכון באוניברסיטת בר-אילן ומעניקה תמונה רחבה ועדכנית של הנושאים הבעורים במזרח התיכון.

התוכנית מתעדכנת מדי שנה על רקע השינויים החלים באזור ובמסגרתה נוספו דגשים כמו איראן ותרבותה, מרחב הרשתות החברתיות והפוטנציאל של ישראל לשיתוף פעולה כלכלי עם מדינות המזרח התיכון.

מרצי ומרצות התוכנית הם בעלי שם עולמי ומיעצים לגופים ממשלתיים ומוסדות בינלאומיים.

התוכנית מלווה בסידורים והרצאות אורח שמייצרים הווי ייחודי ומגבש.

התוכנית מיועדת לבוגרי ולבוגרות תואר ראשון מתחומים שונים, העובדים במסגרת התעשיות הביטחוניות ומשרדי הממשלה השונים ולקהל הרחב.

תחומי הלימוד

- אסלאם ורדיקליות בעידן הסייבר
- ערבית של רשתות חברתיות
- איראן חברה, פוליטיקה ותרבות
- שוק האנרגיה במזרח התיכון
- לאומיות פלסטינית

מתכונת התוכנית

משך הלימודים

הלימודים יתקיימו בשנה אחת בלבד!

במשך 3 סמסטרים - א'+ב'+ק"ץ (אוקטובר 2026 עד אוקטובר 2027).

סטודנטים אשר נדרשים לבצע השלמות יחלו את לימודיהם בסמסטר הקיץ שלפני תחילת הלימודים (חודשים יוני עד ספטמבר 2026).

ימי הלימוד

חמישי 21:30-16:00 (בקיץ החל מ-14:00)
שישי 13:30-8:00 (במתכונת זום).

קורסי ההשלמה יתקיימו בימי שישי בלבד + קורסים במתכונת מתוקשבת.

תנאי קבלה לשנה"ל תשפ"ז

ממוצע תואר ראשון 76 ומעלה במוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה.

שכר הלימוד

שכר לימוד לתואר השני הינו 200%, כמקובל באוניברסיטה.

סכום זה אינו כולל: קורסי השלמה לתואר שני, תוספת לתעריף קורסי קיץ ותשלומים נלווים - שמירה + רווחה.

חובות נוספות לתואר

1. **קורסי השלמה** - נדרשים 3 קורסי השלמה לתואר ובחינת פטור.

קורסים אלה ובחינת הפטור יתקיימו בסמסטר קיץ שלפני תחילת התואר.

תבחן האפשרות לקבלת פטור מקורסי ההשלמה על סמך לימודים קודמים במסגרות השונות.

2. **יהדות** - בוגרי ובוגרות תואר ראשון של אוניברסיטת בר אילן ילמדו קורס בהיקף 4 נ"ז (קורס שלא למדו בתואר הראשון).

בוגרי ובוגרות תואר ראשון של כל מוסד אקדמי אחר ילמדו קורסים בהיקף 8 נ"ז (שני קורסים).

הקורסים מובנים בתוכנית הלימודים.

פירוט תוכנית הלימודים והדרישות לתואר*

נ"ז = נקודות זכות. נ"ז מייצגת שעה אקדמית, 45 דק' לימוד רצופות.

קורסי השלמה (יוני 2026)

שם הקורס	נ"ז
הדרכה ביבליוגרפית	בחינת פטור
מבוא לאסלאם (מתוקשב)	4
מבוא למזרח תיכון (מתוקשב)	4
ערבית למתחילים (ספרותית ומדוברת)	8

תוכנית הלימודים

שם הקורס	נ"ז
סוגיות באסלאם מודרני	4
פרסית: תרבות פוליטיקה ושפה-הרצאה	4
פרסית: תרגיל	4
סייבר - הממד החמישי	2
ערבית ברשתות החברתיות	2
לוחמה פסיכולוגית, תודעה ורטוריקה במזרח התיכון	2
הג'יהאד העולמי - הלכה ומעשה	2
לאומיות פלסטינית	4
סמינריון 1: הסכסוך ערבי-ישראלי - מבוא למחקר מתקדם	4
סמינריון 2: (אחד מבין השניים) *סוגיות מודיעיניות במזה"ת * ארגוני טרור במזרח התיכון	4
סמינריון 3: (אחד מבין השניים) * נפט וכלכלת המזרח התיכון * עיראק בעת החדשה: אחדות לאומית או פירוק?	4
סה"כ	36
חובות נוספות לתואר	נ"ז
לימודי יהדות ותרבות ישראלית	4/8

* תוכנית הלימודים כפופה לשינויים עפ"י הדרישות האקדמיות.